

Zlatko Dukić, književnik i novinar

(Riječ na otvaranju Međunarodne kružne izložbe fotografija „Balkan Circuit 2015.“ (Srbija, BiH, Crna Gora) – u Galeriji Foto-kino kluba Tuzla, u četvrtak, 24. 12. 2015. u 19 sati)

Večeras zatvaramo krug od tri nesvakidašnje, pa utoliko vrednije i značajnije izložbe umjetničke fotografije, koji nam je, u vidu doživljaja zadovoljstva, priušto Foto-kino klub Tuzla u posljednje četiri sedmice i ovog, petog četvrtka.

Vrlo je moguće i, čak, prirodno da mi tek večeras, kad smo zaokružili sliku i kompletirali cjelinu, imamo priliku steći pravi utisak o vrijednosti, kvalitetu i značaju ovog umjetničkog performansa. Uz ono što smo vidjeli na prethodne dvije izložbe i uz ono što je tom prilikom valjalo kazati, večeras nam ne ostaje, niti nam treba mnogo prostora ni za ponavljanje rečenog, a ni za otkrivanje nečeg osobito novog. Ipak, ima se šta reći. Ovaj, treći dio ciklusa, tematski dijelom sloboden, a dijelom instruiran kao inspirisanje prirodom, već na prvi pogled nudi atribut koji nije moguće ne vidjeti: većina fotografija na ovoj izložbi bi se mogla nazvati fotografijom-pričom.

Odnosi se to na prvonagrađeni rad autora iz Italije, kojim je ukrašena pozivnica za večerašnju izložbu, kao i na nekoliko radova s ljudskim licem – dječaka, djevojčice, starca i starice na četiri nezavisne, ali podjednako uspješne i efektne fotografije, zatim na motiv ptica ulovljenih u prirodnom ambijentu, pa motiv starih stabala maslina, pa zimski panoramski pejsaž, s usamljenom kravom, koja nikud ne žuri u snijegu...

Još je mnogo mogućnosti i razloga za ilustrovanje ocjene o fotografiji-priči. Suština te ocjene je u tome da iole bolji poznavalac, a pogotovo nepopravljivi zaljubljenik u umjetničku fotografiju, ne može odljeti potrebi da, kad stane pred ponuđeni prizor, u magnovenju u sebi ne zamisli moguću priču o onome što vidi; tu nije potrebna osobita mašta, ni mnogo vremena za to da, recimo, prvonagrađenoj fotografiji usamljenika pod kukuljicom, koji se kreće uskim gradskim uličicama – tehničko-umjetnički perfektno urađenom u igri sjenki, kontura, svjetla u pokreta – prepoznate moguću tajanstvenu epizodu iz nečjeg usamljeničkog, možda asketskog života ili, pak, da se i neko od nas na čas projektujete u časovima usamljenosti – u nekom svom svijetu, nekoj svojoj uličici, intimi i privatnosti...

Slična ideja o fotografiji-priči, nameće vam se i kad vidite ono tužno lice djevojčice sa Bliskog istoka. Na njemu je jasno ispisana patnja, neizvjesnost, neimaština, čak i strah. Za razliku od onoga što – ponovici – nude autori iz site, objesne i samozadovoljne Evrope, naročito njenog sjevera, kojima su motivi ženskog akta i bohnjuka i blagostanja, vrhunaravna inspiracija, jer oni za loše, siromašno, tužno i neizvjesno ne znaju, niti ih to zanima.

I tako redom. Mogli bismo ići od fotografije do fotografije i zamišljati, zapravo vidjeti i doživjeti priču. No, da ne bih na-metao svoj stav i da vas sugestivno ne opterećujem, ovdje stajem sa uvjerenosću u to da nam ovaj treći dio ciklusa donosi, takođe, nešto novo, sveže i upečatljivo.

Sasvim, dakle, dovoljno za konačnu ocjenu o tome da je incijativa Foto-kino kluba Tuzla o uključivanju i angažovanju u projektu Balkan circuit 2015. nešto što nam je uljepšalo ovu godinu, osobito njen kraj. I najavilo nastavak ove aktivnosti već početkom naredne, 2016. godine, kada nas, kako je najavljeno, očekuje opetovanje slične inicijative s kružnim izložbama – jer je već završeno prikupljanje, selekcija i vrednovanje novih radova.

Pa ćemo se samo malo strpiti, negdje do februara, kada će nam – na ovom mjestu i u istoj vrsti aranžmana, umjetničkog doživljaja i zadovoljstva – biti ponuđen nastavak avanture susreta sa umjetničkim fotografijama autora sa više kontinenata, autora koji fotografijom ispisuju živo i ovjekovječuju njegova obilježja, radosti, tuge, patnje i ushićenja.

Čineći nas bogatijim za ono što, ipak, može samo osobito nadaren umjetnik fotografije, a što i sam čin prisustva ovakvim izložbama, a pogotovo mogućnost i privilegiju da ih čovjek proglaši otvorenim – čini posebnim zadovoljstvom i ispunjava rijetkom ugodnošću.